

Történet

Kál már a honfoglalás előtt lakott település volt. Ezt bizonyítják a régészeti kutatások során fellelt szkíta sírok és szkíta lovassírok. A község első okleveles említése 1331-ből való. 1603 június 25-én az egri káptalan Ónod várában ünnepélyesen beiktatta az ónodi és a debreceni vár tartozékainak Kált. Ekkorra a falu lakossága ismét erősen megfogyott, feltehetően Eger várának 1596-os ostromával török kézre jutásával kapcsolatos harcok során. 1597-ben csak tizenkét telkes jobbágy lakta. Az 1701. évi összeírás tudósít arról, hogy a községet "hat idevaló örökös jobbágy és öt jövevény lakja", utóbbiak Bodról, Alatkáról, Nagyútról, Tófaluról jöttek ide. A Rákóczi-szabadságharc időszakában Kál kétszer is elpusztult. 1706 végén újból megtelepült egy-két jövevény. 1741-ben Grassalkovich Antalra ruházták a debreceni uradalmat, aki kiadta a Kál pusztának telkes jobbágyokkal való benépesítésére vonatkozó telepítési szerződést. A Mária Terézia alatt megkezdett és II. József idejében befejezett országos katonai felmérés során készült térkép, amely 1783-ból származik, feltünteti Kál helyét. A rajta lévő pontos adatoknál fogva a 18. századi Kál egyik legfontosabb kútfőjének tekinthető. Az 148-49-es forradalom és szabadságharc Kál népére is nagy hatással volt. Az 1849. február 26-27-én vívott kápolnai csata ide is kiterjedt. 1896-ban Magyarországon országos mezőgazdasági összeírás volt, melynek anyagából kibontakozik, hogy a településen 514 gazdaság volt.

Közigazgatási múlt

Kál belső igazgatását először az 1826. évi IX. törvénycikk rendezte. A település képviselő-testületi jegyzőkönyvei 1882-től maradtak fenn. Az 1887. január 12-i képviselő-testületi ülésen a testület tagjai elfogadták az 1886. évi 12. törvény alapján hozott községi szervezkedési szabályrendeletet. Ez a rendelet kisebb módosításokkal egészen 1944-ig meghatározta az előjáróság és a képviselő-testület tevékenységét. 1973 óta Kál nagyközségi rangot visel. Közös tanács alakult Kompolttal, majd később Kápolnával. 1990. szeptember 30-án az 1985-ben megválasztott közös tanács és végrehajtó bizottság mandátuma lejárt. Az utolsó végrehajtó bizottsági ülés szeptember 26-án volt. A rendszerváltás utáni első szabad választással a Kál Nagyközségi Közös Tanács működése megszűnt. Kál, Kompolt és Kápolna különvált, és saját önkormányzatot hozott létre. Kál a megye, városok után második legnagyobb települése. Kál településhálózati szerepe a Tarna-menti falvak vonatkozásában kezdettől fogva jelentős. Igen dinamikusan fejlődött a nagyközség 1990-óta. 1990. szeptemberében Kál nagyközség önálló önkormányzatot hozott létre, és azóta sok évtizedes hátrányt dolgozott le.

Nyelv magyar

Forrás webcím: <http://www.kal.hu/telepules/tortenet>